

PŁATNOŚCI W RAMACH SYSTEMÓW WSPARCIA BEZPOŚREDNIEGO W 2010 ROKU

Ogólne zasady przyznawania płatności

W ramach systemów wsparcia bezpośredniego rolnikom przysługują następujące rodzaje płatności:

1. jednolita płatność obszarowa (JPO)
2. krajowe uzupełniające płatności obszarowe (UPO), w tym:
 - uzupełniająca płatność podstawowa – do powierzchni innych roślin i do powierzchni gruntów ornych, na których nie jest prowadzona uprawa roślin,
 - płatność uzupełniająca do powierzchni uprawy chmielu, do której przyznano płatność uzupełniającą do powierzchni uprawy chmielu za 2006 r. (płatność niezwiązana z produkcją),
 - płatność do powierzchni roślin przeznaczonych na paszę, uprawianych na trwałych użytkach zielonych (płatności zwierzęce),
3. oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw (płatność do pomidorów)
4. przejściowe płatności z tytułu owoców miękkich
5. płatność cukrowa
6. płatność do krów i owiec
7. specjalna płatność obszarowa do powierzchni uprawy roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych.

Jednolita Płatność Obszarowa

Jednolita płatność obszarowa jest płatnością bezpośrednią, przyznawaną rolnikom w ramach przejściowego uproszczonego systemu wsparcia dochodów. Taki system płatności będzie stosowany w Polsce do dnia 31 grudnia 2013 r. Jednolita płatność obszarowa jest w 100% finansowana z budżetu Unii Europejskiej.

O jednolitą płatność obszarową może ubiegać się rolnik, który jest osobą fizyczną lub prawną lub grupą osób fizycznych lub prawnych, bez względu na status prawny takiej grupy i jej członków, którego gospodarstwo znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz który prowadzi działalność rolniczą.

Działalność rolnicza oznacza produkcję, hodowlę lub uprawę produktów rolnych, włączając w to zbiory, dojenie, chów zwierząt oraz utrzymywanie zwierząt do celów gospodarskich lub utrzymywanie gruntów w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska.

Rolnikowi przysługuje jednolita płatność obszarowa, do będącej w jego posiadaniu w dniu 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności, powierzchni gruntów rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, kwalifikujących się do objęcia tą płatnością, jeżeli:

- w tym dniu posiada działki rolne o łącznej powierzchni nie mniejszej niż 1 ha; minimalna powierzchnia działki rolnej wynosi 0,1 ha,

- wszystkie grunty rolne są utrzymywane zgodnie z normami przez cały rok kalendarzowy, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności,
- przestrzega wymogów przez cały rok kalendarzowy, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności,
- został mu nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

W przypadku gdy działka rolna stanowi przedmiot posiadania samoistnego (własność) i posiadania zależnego (np. dzierżawa), płatność przysługuje posiadaczowi zależnemu. Posiadaczem samoistnym jest ten, który włada rzeczą jak właściciel, ale niekoniecznie musi nim być. Natomiast posiadacz zależny włada rzeczą tak jak wykonujący inne prawo niż własność np. prawo dzierżawy, użytkowania czy najmu.

Prawo własności działek rolnych, któremu nie towarzyszy ich posiadanie w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, nie stanowi przesłanki do ubiegania się o przyznanie płatności obszarowych. Celem systemu wsparcia bezpośredniego jest finansowe wspieranie rolników, czyli osób, które faktycznie uprawiają grunty rolne. Dopłaty nie są przewidziane dla właścicieli, którzy dysponując jedynie tytułem własności, nie zajmują się produkcją rolną. Istotą płatności obszarowych jest to, że są one przyznawane osobie, która rzeczywiście uprawia grunty rolne, tzn. decyduje, jakie rośliny uprawiać i swobodnie dokonuje odpowiednich zabiegów agrotechnicznych, zbiera plony oraz utrzymuje grunty zgodnie z normami i wymogami.

Płatności przysługują faktycznemu użytkownikowi, który rzeczywiście wykonuje wszelkie czynności niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania gospodarstwa. Mogą nimi być działania organizacyjne, kierownicze, jak i osobiste zaangażowanie w bezpośrednim wykonywaniu pracy fizycznej w gospodarstwie. Prowadzenie działalności rolniczej nie musi polegać tylko na „własnoręcznym” prowadzeniu prac polowych, ale obejmuje również: swobodne decydowanie o tym, jakie rośliny uprawiać, jakich należy dokonywać zabiegów agrotechnicznych, zbieranie samodzielnie bądź przy udziale innych osób plonów, itp. Prowadzenie działalności rolniczej rozumiane jest jako dokonywanie nakładów i czerpanie ewentualnych korzyści.

W przypadku, gdy działka rolna jest przedmiotem współposiadania, płatności przysługują temu współposiadaczowi, na którego pozostali współposiadacze wyrazili pisemną zgodę, którą należy dołączyć do wniosku o przyznanie płatności.

Jednolita płatność obszarowa przysługuje do powierzchni gruntów rolnych nie większej niż maksymalny kwalifikowalny obszar wyznaczony dla działki ewidencyjnej (tzw. powierzchnia ewidencyjno-gospodarcza – PEG) w systemie identyfikacji działek rolnych (LPIS), o którym mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

Do jednolitej płatności obszarowej kwalifikują się grunty rolne i zagajniki o krótkiej rotacji, które w dniu 30 czerwca 2003 r. były utrzymywane w dobrej kulturze rolnej bez względu na to, czy były one wykorzystywane do produkcji.

Do jednolitej płatności obszarowej kwalifikują się:

- grunty orne, w tym rośliny uprawiane w szklarniach i tunelach foliowych,
- trwałe użytki zielone,

- plantacje trwałe obejmujące:
 - sady
 - drzewa orzechowe
 - winnice
 - plantacje roślin jagodowych
 - chmiel
 - szkółki drzew i krzewów (z wyłączeniem drzewek bożonarodzeniowych)
 - rośliny przeznaczone do wyplatania,
- ogródki przydomowe,
- ugór,
- powierzchni gruntów rolnych, na których znajdują się:
 - oczka wodne (w rozumieniu przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych, o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m² w obrębie działki rolnej),
 - rowy, nieutwardzone drogi dojazdowe wydzielone w obrębie działek rolnych, pasy zadrzewień, żywopłoty, ściany tarasów, których szerokość w obrębie działki rolnej nie przekracza 2 m i które nie stanowią odrębnej działki ewidencyjnej,
 - pojedyncze drzewa i krzewy (niepodlegające wycięciu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, mające znaczenie dla ochrony wód i gleb) o ile nie wpływają one na prowadzoną na gruntach produkcję roślinną i ich liczba nie przekracza 50 szt./ha ,
- zagajniki o krótkiej rotacji – jednolite gatunkowo uprawy drzew z rodzaju **wierzba, topola oraz brzoza** - uprawiane na gruntach rolnych które były utrzymywane w dobrej kulturze rolnej w dniu 30 czerwca 2003 r. , jeżeli maksymalny cykl zbioru tych roślin nie przekracza dla wierzby i topoli 6 lat a dla brzozy 8 lat.

Do przyznania jednolitej płatności obszarowej kwalifikują się gatunki drzew z rodzajów wierzba (*Salix* sp.) i topola (*Populus* sp.), których uprawa stanowi zagajnik o krótkiej rotacji i jest prowadzona od 2004 r. albo od 2005 r., w przypadku, których pierwszego zbioru należy dokonać nie później niż do końca 2011 r.

W przypadku, gdy rolnik w roku poprzednim nie składał wniosku o przyznanie jednolitej płatności obszarowej, dołącza do wniosku:

- **Oświadczenie o uprawie zbóż**, jeżeli na działce ewidencyjnej deklarowanej do płatności rolnik prowadzi uprawę pszenicy, jęczmienia, żyta lub owsa
- **Oświadczenie o pomnikach przyrody i rowach**, jeżeli na działce rolnej deklarowanej do płatności znajdują się drzewa będące pomnikami przyrody albo rowy do 2 metrów szerokości.

Jeżeli działka ewidencyjna jest przedmiotem współposiadania, rolnik dołącza do wniosku

- **Oświadczenie współposiadacza działek rolnych o wyrażeniu zgody na ubieganie się o przyznanie płatności przez rolnika wnioskującego o płatność**

Wzory formularzy dostępne są na stronie internetowej www.arimr.gov.pl

Krajowe Uzupelniajace Platnosci Bezposrednie

Krajowe uzupelniajace platnosci bezposrednie stanowia uzupelnienie jednolitej platnosci obszarowej. Krajowe uzupelniajace platnosci obszarowe sa w 100% finansowane z budzetu krajowego.

Uzupelniajaca platnosc podstawowa

Rolnikowi, ktory w danym roku spelnia warunki do przyznania jednolitej platnosci obszarowej, przysluguja platnosci uzupelniajace do:

► **powierzchni upraw roslin, uprawianych w plonie glownym**, do ktorej zostala przyznana jednolita platnosc obszarowa, obejmujacych:

- zboza;
- mieszaneki zbocz, roslin oleistych, roslin wysokobialkowych, roslin straczkowych, roslin motylkowatych drobnonasiennych;
- rosliny oleiste – rzepak, rzepik, slonecznik, soja;
- len wlokniasty i oleisty;
- konopie na wlokno;
- rosliny wysokobialkowe – bob, bobik, lubin slodki, groch siewny;
- rosliny straczkowe – wyka siewna, soczewica jadalna i ciecierzycza pospolita;
- rosliny straczkowe pastewne;
- orzechy: orzechy wloskie i leszczyna, pod warunkiem, ze liczba drzew orzechowych lub sadzonek tych drzew na hektar gruntow rolnych objetych wnioskiem o przyznanie platnosci uzupelniajacej jest nie mniejsza niz:
 - 200 – w przypadku leszczyny,
 - 75 – w przypadku orzecha wloskiego;
- rosliny motylkowate drobnonasienne;
- rosliny okopowe pastewne, z wykluczeniem ziemniakow pastewnych;
- mieszanek roslin motylkowatych drobnonasiennych z trawami na gruntach rolnych innych niz trwale uzytki zielone.

► **powierzchni gruntow ornych, na ktorych nie jest prowadzona uprawa roslin**, do ktorej zostala przyznana jednolita platnosc obszarowa.

Platnosc przysluguje, jezeli na gruntach, na ktorych nie jest prowadzona uprawa roslin:

- rolnik dokonal zasiewu w celu podniesienia zyznosci gleby poprzez wprowadzenie do niej swiezey masy roslinnej (zielony nawoz).
- roslinnosc zostala przyorana lub wprowadzona do gleby na skutek zastosowania innego zabiegu mechanicznego, w terminie do dnia 31 sierpnia roku, w ktorym zostal zlozony wniosek o przyznanie platnosci uzupelniajacej.
- nie jest prowadzona uprawa przez okres nie dluzszy niz jeden rok.

► **powierzchni uprawy traw, na trwalych uzytkach zielonych przeznaczonych na susz paszowy**, do ktorych zostala przyznana jednolita platnosc obszarowa.

Platnosc przysluguje do powierzchni uprawy, z ktorej pochodza pasze objete umowami lub deklaracjami dostaw, o ktorych mowa w art. 14 i 15 rozporzadzenia Komisji (WE)

nr 382/2005. Umowa dostawy musi być zawarta z zatwierdzonym przez Agencję Rynku Rolnego podmiotem skupującym zielonkę do produkcji suszu paszowego lub zatwierdzonym przedsiębiorstwem przetwórczym produkującym susz paszowy. Rolnik ubiegający się o przyznanie płatności uzupełniającej do traw uprawianych na trwałych użytkach zielonych, które będą przeznaczone na susz paszowy zobowiązany jest dołączyć do wniosku *Oświadczenie o przeznaczeniu traw uprawianych na trwałych użytkach zielonych na susz paszowy*.

► **powierzchni upraw roślin przeznaczonych na materiał siewny kategorii elitarny i kwalifikowany**, do których została przyznana jednolita płatność obszarowa.

Płatność przysługuje, jeżeli uprawy roślin zostały objęte oceną polową, o której mowa w przepisach o nasiennictwie. Rolnik ubiegający się o przyznanie płatności uzupełniającej do roślin przeznaczonych na materiał siewny kategorii elitarny i kwalifikowany, zobowiązany jest dołączyć do wniosku Oświadczenie o objęciu oceną polową roślin przeznaczonych na materiał siewny kategorii elitarny i kwalifikowany. Powierzchnie, na których prowadzona jest plantacja nasienne traw, nie mogą być deklarowane jako trwałe użytki zielone.

Wykaz roślin przeznaczonych na materiał siewny kategorii elitarny i kwalifikowany

Kod CN	Nazwa (gatunek) rośliny
1	2
1. ZBOŻA (CERES)	
1001 90 10	pszenica orkisz (<i>Triticum spelta</i> L.)
2. OLEISTE I WŁÓKNISTE (OLEAGINEAE)	
ex 1204 00 10	len zwyczajny (<i>Linum usitatissimum</i> L.)
ex 1207 99 20	konopie (odmiany o zawartości THC nieprzekraczającej 0,2%) (<i>Cannabis sativa</i> L.)
3. TRAWY (GRAMINEAE)	
ex 1209 29 10	mietlica psia (<i>Agrostis canina</i> L.)
ex 1209 29 10	mietlica biaława (<i>Agrostis gigantea</i> Roth)
ex 1209 29 10	mietlica rozłogowa (<i>Agrostis stolonifera</i> L.)
ex 1209 29 10	mietlica pospolita (<i>Agrostis capillaris</i> L.)
ex 1209 29 80	rajgras wyniosły (rajgras francuski) (<i>Arrhenatherum elatius</i> (L.) P. Beauv., ex J.S. et K.B. Presl)
ex 1209 29 10	kupkówka pospolita (<i>Dactylis glomerata</i> L.)
ex 1209 23 80	kostrzewa trzcinowa (<i>Festuca arundinacea</i> Schreb.)
ex 1209 23 80	kostrzewa owcza (<i>Festuca ovina</i> L.)
1209 23 11	kostrzewa łąkowa (<i>Festuca pratensis</i> Huds.)
1209 23 15	kostrzewa czerwona (<i>Festuca rubra</i> L.)
ex 1209 29 80	festulolium (<i>Festuca</i> spp. x <i>Lolium</i> spp.)
1209 25 10	życica wielokwiatowa (rajgras włoski i rajgras holenderski) (<i>Lolium multiflorum</i> Lam.)
1209 25 90	życica trwała (rajgras angielski) (<i>Lolium perenne</i> L.)
ex 1209 29 80	życica mieszańcowa (rajgras oldenburski) (<i>Lolium</i> x <i>boucheanum</i> Kunth)
ex 1209 29 80	tymotka kolankowata (<i>Phleum bertolonii</i> DC.)
1209 26 00	tymotka łąkowa (<i>Phleum pratense</i> L.)

1	2
ex 1209 29 80	wiechlina gajowa (<i>Poa nemoralis</i> L.)
1209 24 00	wiechlina łąkowa (<i>Poa pratensis</i> L.)
ex 1209 29 10	wiechlina błotna i wiechlina zwyczajna (<i>Poa palustris</i> L. i <i>Poa trivialis</i> L.)
4. MOTYLKOWATE (LEGUMINOSAE)	
ex 1209 29 80	siekiernica włoska (<i>Hedysarum coronarium</i> L.)
ex 1209 29 80	lucerna chmielowa (<i>Medicago lupulina</i> L.)
ex 1209 21 00	lucerna siewna (<i>Medicago sativa</i> L.) (ekotypy)
ex 1209 21 00	lucerna siewna (<i>Medicago sativa</i> L.) (odmiany)
ex 1209 29 80	esparceta siewna (<i>Onobrychis viciifolia</i> Scop.)
ex 1209 22 80	koniczyna egipska (koniczyna Aleksandryjska) (<i>Trifolium alexandrinum</i> L.)
ex 1209 22 80	koniczyna białoróżowa (koniczyna szwedzka) (<i>Trifolium hybridum</i> L.)
ex 1209 22 80	koniczyna krwistoczerwona (inkarnatka) (<i>Trifolium incarnatum</i> L.)
1209 22 10	koniczyna łąkowa (koniczyna czerwona) (<i>Trifolium pratense</i> L.)
ex 1209 22 80	koniczyna biała (<i>Trifolium repens</i> L.)
ex 1209 22 80	koniczyna biała odm. giganteum (<i>Trifolium repens</i> L. var. <i>giganteum</i>)
ex 1209 22 80	koniczyna perska (<i>Trifolium resupinatum</i> L.)
ex 1209 29 10	wyka siewna (<i>Vicia sativa</i> L.)
ex 1209 29 10	wyka kosmata (<i>Vicia villosa</i> Roth)

Płatność uzupełniająca do powierzchni uprawy chmielu, do której przyznano płatność uzupełniająca do powierzchni uprawy chmielu za 2006 r. (płatność niezwiązana z produkcją)

Rolnikowi, który w danym roku spełnia warunki do przyznania jednolitej płatności obszarowej i złożył wniosek o przyznanie tej płatności, przysługuje płatność uzupełniająca do powierzchni uprawy chmielu, do której przyznano mu płatność uzupełniająca do powierzchni uprawy chmielu za 2006 r.

Płatność uzupełniająca do powierzchni uprawy chmielu niezwiązana z produkcją, przysługuje również rolnikowi, który w danym roku spełnia warunki do przyznania jednolitej płatności obszarowej i złożył wniosek o przyznanie tej płatności, również w przypadku, gdy płatność do powierzchni uprawy chmielu za 2006 r. została przyznana:

- małżonkowi rolnika, także w przypadku, gdy osoby te nie pozostawały w związku małżeńskim w dniu przyznania tej płatności temu małżonkowi, lub
- spadkodawcy rolnika lub spadkodawcy małżonka rolnika wnioskującego o tą płatność, lub
- przekazującemu gospodarstwo rolne w związku z wypłacaną rentą strukturalną, emeryturą lub rentą rolniczą z ubezpieczenia społecznego rolników, jeżeli rolnik lub jego małżonek mógłby dziedziczyć przekazane gospodarstwo rolne z ustawy.

W przypadku, gdy rolnikowi, któremu przysługuje płatność uzupełniająca do powierzchni uprawy chmielu za 2006, która została przyznana małżonkowi, spadkodawcy, spadkodawcy małżonka lub przekazującemu gospodarstwo rolne w związku z wypłacaną rentą strukturalną, emeryturą lub rentą rolniczą z ubezpieczenia społecznego rolników, w danym roku przysługuje do sumy powierzchni, do których płatność uzupełniająca do powierzchni

uprawy chmielu za 2006 r. została jemu przyznana oraz małżonkowi lub spadkodawcy lub spadkodawcy małżonka lub przekazującemu gospodarstwo rolne.

W związku ze zmianą przepisów wspólnotowych, **od roku 2010 płatność uzupełniająca do powierzchni uprawy chmielu związana z bieżącą produkcją nie będzie już realizowana.**

Do powierzchni uprawy chmielu przysługuje jednolita płatność obszarowa.

Płatność uzupełniająca do powierzchni roślin przeznaczonych na paszę, uprawianych na trwałych użytkach zielonych (płatność zwierzęca)

Płatność uzupełniająca do powierzchni roślin przeznaczonych na paszę, uprawianych na trwałych użytkach zielonych (płatność zwierzęca) – przysługuje do powierzchni trwałych użytków zielonych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie jednolitej płatności obszarowej na dany rok (JPO, TUZ).

- ▶ **Rolnik lub jego małżonek był posiadaczem zwierząt w okresie od dnia 1 kwietnia 2005 r. do dnia 31 marca 2006 r. i za rok 2006 przyznano mu płatność uzupełniająca do powierzchni trwałych użytków zielonych lub upraw traw przeznaczonych na paszę uprawianych na gruntach ornym lub mieszanek roślin motylkowatych z trawami.**

Płatność zwierzęca przysługuje, jeżeli:

- rolnik lub jego małżonek w okresie od dnia 1 kwietnia 2005 r. do dnia 31 marca 2006 r. był posiadaczem bydła lub owiec, lub kóz, lub koni, co potwierdza wpis lub zgłoszenie tych zwierząt do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych lub do rejestru koniowatych, o których mowa w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, także w przypadku, gdy osoby te nie pozostawały w związku małżeńskim oraz
- na podstawie wniosku o przyznanie płatności do gruntów rolnych, złożonego w 2006 roku, przyznano temu rolnikowi lub jego małżonkowi płatność uzupełniająca do powierzchni:
 - trwałych użytków zielonych, lub
 - upraw traw przeznaczonych na paszę uprawianych na gruntach ornym, lub
 - mieszanek roślin motylkowatych z trawami, jeżeli we wniosku złożonym w 2006 roku o przyznanie tej płatności rolnik lub jego małżonek wskazał taki rodzaj mieszanki (na żądanie, które należy dołączyć do wniosku)*.

W przypadku, gdy bydło lub owce, lub kozy, lub konie były wpisane lub zgłoszone do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych lub do rejestru koniowatych, o których mowa w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt przez małżonka, zwierzęta te uwzględnia się **na żądanie rolnika** przy obliczaniu powierzchni, do której przysługuje

** Jeżeli rolnik lub jego małżonek we wniosku złożonym w 2006 roku o przyznanie płatności uzupełniającej wskazał mieszankę roślin motylkowatych z trawami, może zgłosić żądanie uwzględnienia tej powierzchni do obliczenia powierzchni, do której przysługuje płatność zwierzęca.*

płatność zwierzęca temu z małżonków, na którego drugi z małżonków wyraził pisemną zgodę lub rolnik dołączył inne wymagane dokumenty.

Płatność zwierzęca w danym roku przysługuje do powierzchni trwałych użytków zielonych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie jednolitej płatności obszarowej na dany rok, nie większej jednak niż **powierzchnia maksymalna ustalona dla danego rolnika**, którą stanowi najmniejsza z następujących powierzchni:

- powierzchnia ustalona jako iloraz liczby zwierząt (bydło, owce, kozy, konie) przeliczonych na duże jednostki przeliczeniowe (DJP) z okresu **od dnia 1 kwietnia 2005 r. do dnia 31 marca 2006 r.** i współczynnika 0,3;
- powierzchnia trwałych użytków zielonych lub upraw traw przeznaczonych na paszę uprawianych na gruntach ornych, lub mieszanek roślin motylkowatych drobnonasiennych z trawami, do której została przyznana płatność uzupełniająca w 2006 r.

Liczbę dużych jednostek przeliczeniowych (DJP) oblicza się jako iloczyn liczby zwierząt (bydło, owce, kozy i konie) i współczynnika ustalonego z uwzględnieniem rodzaju i wieku zwierząt, według stanu na dzień, w którym liczba (DJP) w okresie od dnia 1 kwietnia 2005 r. do dnia 31 marca 2006 r. jest największa.

Liczbę zwierząt (bydło, owce kozy) ustala się na podstawie danych zawartych w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt. Liczbę koni ustala się na podstawie zaświadczenia wydanego przez podmiot prowadzący rejestr koniowatych, o którym mowa w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, które w przypadku ubiegania się o przyznanie płatności zwierzęcej po raz pierwszy należy dołączyć do wniosku o przyznanie tej płatności. Wzór formularza dostępny jest na stronie internetowej ARiMR.

- ▶ **Rolnik nie był posiadaczem zwierząt w okresie od dnia 1 kwietnia 2005 r. do dnia 31 marca 2006 r. i za rok 2006 przyznano mu płatność uzupełniająca do powierzchni trwałych użytków zielonych lub upraw traw, przeznaczonych na paszę uprawianych na gruntach ornych lub mieszanek roślin motylkowatych z trawami.**

Jeżeli rolnik lub jego małżonek **nie posiadał** zwierząt w **okresie od dnia 1 kwietnia 2005 r. do dnia 31 marca 2006 roku, a w 2006 roku przyznano mu lub jego małżonkowi płatność uzupełniająca** do powierzchni:

- trwałych użytków zielonych, lub
- upraw traw przeznaczonych na paszę uprawianych na gruntach ornych, lub
- mieszanek roślin motylkowatych z trawami, jeżeli we wniosku złożonym w 2006 roku o przyznanie tej płatności rolnik wskazał taki rodzaj mieszanki,

płatność zwierzęca przysługuje, jeżeli:

- nie przyznano mu płatności zwierzęcych w roku 2008 r. w związku z nabyciem na własność gruntów rolnych rolnika, któremu co najmniej raz przyznano płatność zwierzęcą;
- rolnik lub jego małżonek w okresie **od dnia 1 kwietnia 2006 r. do dnia 14 marca 2007 r.** był posiadaczem bydła lub owiec lub kóz lub koni, co potwierdza wpis lub zgłoszenie tych zwierząt do rejestru, także w przypadku, gdy osoby te nie pozostawały w związku małżeńskim w tym okresie.

W przypadku, gdy bydło lub owce, lub kozy, lub konie były wpisane lub zgłoszone do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych lub do rejestru koniowatych, o których mowa w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt przez małżonka, zwierzęta te uwzględnia się **na żądanie rolnika** przy obliczaniu powierzchni, do której przysługuje płatność zwierzęca temu z małżonków, na którego drugi z małżonków wyraził pisemną zgodę lub rolnik dołączył inne wymagane dokumenty.

Płatność zwierzęca przysługuje do powierzchni trwałych użytków zielonych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie jednolitej płatności obszarowej na dany rok, nie większej niż **powierzchnia maksymalna**, którą stanowi najmniejsza z następujących powierzchni:

- powierzchnia ustalona jako iloraz liczby zwierząt (bydło, owce, kozy, konie) przeliczonych na duże jednostki przeliczeniowe (DJP) z okresu **od dnia 1 kwietnia 2006 r. do dnia 14 marca 2007 r.** i współczynnika 0,3;
- powierzchnia trwałych użytków zielonych lub upraw traw przeznaczonych na paszę uprawianych na gruntach ornych, lub mieszanek roślin motylkowatych drobnonasiennych z trawami*, do której została przyznana płatność uzupełniająca w 2006 r.

Liczbę dużych jednostek przeliczeniowych (DJP) oblicza się jako iloczyn liczby zwierząt (bydło, owce, kozy i konie) i współczynnika ustalonego z uwzględnieniem rodzaju i wieku zwierząt, według stanu na dzień, w którym liczba (DJP) w okresie od dnia 1 kwietnia 2006 r. do dnia 14 marca 2007 r. jest największa.

Liczbę zwierząt (bydło, owce kozy) ustala się na podstawie danych zawartych w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt. Liczbę koni ustala się na podstawie zaświadczenia wydanego przez podmiot prowadzący rejestr koniowatych, o którym mowa w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, które w przypadku ubiegania się o przyznanie płatności zwierzęcej po raz pierwszy należy dołączyć do wniosku o przyznanie tej płatności. Wzór formularza dostępny jest na stronie internetowej ARiMR.

► **Rolnik, który nie ubiegał się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej w latach 2004-2006 i w roku 2009 ubiegał się o płatność zwierzęcą**

Płatność zwierzęca przysługuje do powierzchni trwałych użytków zielonych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie płatności na 2010 rok, nie większej jednak niż powierzchnia do jakiej rolnikowi została przyznana płatność zwierzęca w roku 2009.

► **Rolnik, który w roku 2009 ubiegał się o płatność zwierzęcą w związku z nabyciem gospodarstwa rolnego od rolnika, któremu co najmniej raz przyznano płatność zwierzęcą**

Płatność zwierzęca przysługuje do powierzchni trwałych użytków zielonych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie płatności na 2010 rok, nie większej jednak niż powierzchnia do jakiej rolnikowi została przyznana płatność zwierzęca w roku 2009.

► **Rolnik, który nie ubiegał się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej w latach 2004-2006 i w roku 2010 po raz pierwszy ubiega się o przyznanie płatności zwierzęcej**

Rolnikowi, który **nie występował** z wnioskiem o przyznanie jednolitej płatności obszarowej w latach 2004-2006 i **po raz pierwszy ubiega się o płatność zwierzęcą w 2010 r.** płatność ta przysługuje, jeżeli w okresie **od dnia 15 września 2009 r. do dnia 14 marca 2010 r.** rolnik lub jego małżonek był posiadaczem bydła lub owiec lub kóz lub koni, co potwierdza wpis lub zgłoszenie tych zwierząt do rejestru, także w przypadku, gdy osoby te nie pozostawały w związku małżeńskim w tym okresie.

W przypadku, gdy bydło lub owce, lub kozy, lub konie były wpisane lub zgłoszone do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych lub do rejestru koniowatych, o których mowa w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt przez małżonka, zwierzęta te uwzględnia się **na żądanie rolnika** przy obliczaniu powierzchni, do której przysługuje płatność zwierzęca temu z małżonków, na którego drugi z małżonków wyraził pisemną zgodę lub rolnik dołączył inne wymagane dokumenty.

Płatność zwierzęca przysługuje do powierzchni trwałych użytków zielonych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie jednolitej płatności obszarowej na 2010 rok, nie większej jednak niż **powierzchnia maksymalna**, którą stanowi najmniejsza z następujących powierzchni:

- powierzchnia ustalona jako iloraz liczby zwierząt, których posiadaczem był dany rolnik lub jego małżonek, przeliczonych na duże jednostki przeliczeniowe (DJP) według **średniego stanu** z okresu **od dnia 15 września 2009 r. do dnia 14 marca 2010 r.** oraz współczynnika 0,3;
- 75% powierzchni gruntów rolnych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie płatności na 2010 rok, do których jest przyznawana jednolita płatność obszarowa.

Liczbę zwierząt (bydło, owce kozy) ustala się na podstawie danych zawartych w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt. Liczbę koni ustala się na podstawie zaświadczenia wydanego przez podmiot prowadzący rejestr koniowatych, o którym mowa w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, które w przypadku ubiegania się o przyznanie płatności zwierzęcej po raz pierwszy należy dołączyć do wniosku o przyznanie tej płatności. Wzór formularza dostępny jest na stronie internetowej ARIMR.

► **Rolnik nie spełnia warunków do przyznania płatności zwierzęcej w 2010 r. i nabył własność wszystkich gruntów rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego będących własnością rolnika, któremu co najmniej raz przyznano płatność zwierzęcą w 2007 r. lub 2008 r. lub 2009 r.**

Rolnikowi, który nie spełnia warunków do przyznania płatności zwierzęcej w 2010 r. i nabył własność wszystkich gruntów rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego będących własnością rolnika, któremu co najmniej raz przyznano płatność zwierzęcą, **przysługuje płatność zwierzęca do powierzchni trwałych użytków zielonych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie płatności na 2010 r., nie większej niż powierzchnia maksymalna ustalona dla zbywcy.**

W przypadku, gdy w wyniku nabycia własności gruntów rolnych, wchodzących w skład gospodarstwa rolnego będących własnością rolnika, któremu co najmniej raz przyznano płatność zwierzęcą i grunty te są przedmiotem współposiadania, płatność zwierzęca przysługuje temu współwłaścicielowi, na którego pozostali współwłaściciele wyrazili pisemną zgodę.

Płatność zwierzęca **nie** przysługuje rolnikowi, któremu została przyznana ta płatność i który następnie **zbył** wszystkie grunty wchodzące w skład jego gospodarstwa rolnego.

- ▶ **Rolnik spełnia warunki do przyznania płatności zwierzęcej w 2010 r. i nabył własność wszystkich gruntów rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego będących własnością rolnika, któremu co najmniej raz przyznano płatność zwierzęcą w 2007 r. albo w 2008 r. albo w 2009 r.**

Rolnikowi, który spełnia warunki do przyznania płatności zwierzęcej i **nabył własność** wszystkich gruntów rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego będących własnością rolnika, któremu co najmniej raz przyznano płatność zwierzęcą, przysługuje płatność zwierzęca do powierzchni trwałych użytków zielonych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie jednolitej płatności obszarowej na 2010 rok, nie większej niż **suma powierzchni maksymalnych**, ustalonych dla zbywcy i rolnika, który nabył własność gruntów (nabywcy).

W przypadku, gdy w wyniku nabycia własności gruntów rolnych, wchodzących w skład gospodarstwa rolnego będących własnością rolnika, któremu co najmniej raz przyznano płatność zwierzęcą i grunty te są przedmiotem współwłasności, płatność zwierzęca przysługuje temu współwłaścicielowi, na którego pozostali współwłaściciele wyrazili pisemną zgodę.

Płatność zwierzęca **nie** przysługuje rolnikowi, któremu została przyznana ta płatność i który następnie **zbył** wszystkie grunty wchodzące w skład jego gospodarstwa rolnego.

- ▶ **Rolnik, który ubiega się o płatność zwierzęcą i pozostaje w związku małżeńskim z rolnikiem, któremu co najmniej raz przyznano płatność zwierzęcą**

- Rolnikowi, który nie spełnia warunków do przyznania płatności zwierzęcej w 2010 r. a w dniu złożenia wniosku o przyznanie tej płatności pozostaje w związku małżeńskim z rolnikiem, któremu co najmniej raz przyznano płatność zwierzęcą, **przysługuje płatność zwierzęca do powierzchni trwałych użytków zielonych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie płatności na 2010 r., nie większej niż powierzchnia maksymalna ustalona dla małżonka rolnika.**
- Rolnikowi, który spełnia warunki do przyznania płatności zwierzęcej w 2010 r. a w dniu złożenia wniosku o przyznanie tej płatności pozostaje w związku małżeńskim z rolnikiem, któremu co najmniej raz przyznano płatność zwierzęcą, **przysługuje płatność zwierzęca do powierzchni trwałych użytków zielonych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie płatności na 2010 r., nie większej niż suma powierzchni maksymalnej ustalonej dla rolnika i powierzchni maksymalnej ustalonej dla małżonka rolnika.**

- ▶ **Przyznanie płatności zwierzęcej w przypadku przekazania gospodarstwa rolnego**

W przypadku przekazania gospodarstwa rolnego (np. sprzedaż, dzierżawa), **w okresie od dnia złożenia wniosku do dnia 31 maja danego roku**, płatność zwierzęca jest przyznawana przejmującemu niezależnie od tego czy posiadał lub posiada bydło lub owce lub kozy lub konie.

Przejmujący zobowiązany jest w terminie **do dnia 30 czerwca danego roku** złożyć wniosek o przyznanie płatności w wyniku przekazania gospodarstwa rolnego.

W przypadku przekazania gospodarstwa rolnego, które zostało dokonane **po dniu 31 maja danego roku**, płatności te przysługują przekazującemu, jeżeli spełnia warunki do ich przyznania.

Współczynniki przeliczenia zwierząt na duże jednostki przeliczeniowe (DJP)

Rodzaj zwierząt	Wiek	Współczynnik przeliczania sztuk rzeczywistych na DJP
Bydło płci męskiej	powyżej 2 lat	1,4
Bydło płci męskiej	powyżej 1 roku do 2 lat	0,8
Bydło płci męskiej	powyżej ½ do 1 roku	0,3
Bydło płci żeńskiej	powyżej 18 miesięcy	1,0
Bydło płci żeńskiej	powyżej 1 roku do 18 miesięcy	0,8
Bydło płci żeńskiej	powyżej ½ do 1 roku	0,3
Bydło płci żeńskiej i męskiej	do ½ roku	0,15
Kozy	wszystkie	0,15
Owce płci męskiej	powyżej 1 ½ roku	0,12
Owce płci żeńskiej	powyżej 1 ½ roku	0,1
Owce płci męskiej	powyżej 3 ½ miesiąca do 1 ½ roku	0,08
Owce płci żeńskiej	powyżej 3 ½ miesiąca do 1 ½ roku	0,1
Owce płci żeńskiej i męskiej	do 3 ½ miesiąca	0,05
Konie	wszystkie	0,8

Oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw (płatność do pomidorów)

Wprowadzona od 2008 r. oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw (płatność do pomidorów), ma charakter płatności historycznej, niezwiązanej z bieżącą produkcją, która będzie stosowana do dnia 31 grudnia 2013 r. Płatność ta jest płatnością roczną i jest w całości finansowana z budżetu Unii Europejskiej.

Płatność do pomidorów przysługuje rolnikowi, który spełnia warunki do przyznania jednolitej płatności obszarowej i złożył wniosek o przyznanie tej płatności oraz w roku gospodarczym 2006/2007 dostarczył pomidory do przetworzenia, zgodnie ze świadectwami dostawy owoców i warzyw do przetwórstwa, określonymi na podstawie przepisów o organizacji rynku przetworów owocowych i warzywnych.

Płatność do pomidorów przysługuje do masy netto pomidorów, dopuszczonych do przetworzenia zgodnie ze świadectwami dostawy owoców i warzyw do przetwórstwa, dostarczonych w roku gospodarczym 2006/2007 przez:

- rolnika wnioskującego o płatność do pomidorów lub
- małżonka rolnika, także w przypadku, gdy osoby te nie pozostawały w związku małżeńskim w roku gospodarczym 2006/2007, lub
- spadkodawcę rolnika, spadkodawcę małżonka rolnika wnioskującego o tą płatność, lub
- przekazującego gospodarstwo rolne w związku z wypłacaną rentą strukturalną, emeryturą lub rentą rolniczą z ubezpieczenia społecznego rolników, jeżeli rolnik lub małżonek tego rolnika, któremu zostało przekazane gospodarstwo rolne, mógłby je dziedziczyć z ustawy.

Przejęciowe płatności z tytułu owoców miękkich

Wprowadzone od 2008 r. przejęciowe płatności z tytułu owoców miękkich mają charakter płatności rocznej, która będzie stosowana do dnia 31 grudnia 2012 r. Płatność ta może być wypłacana w odniesieniu do maksymalnej krajowej powierzchni referencyjnej wynoszącej 48 tys. ha. Płatność ta finansowana jest z budżetu UE w wysokości 230 euro/ha i z budżetu krajowego w wysokości do 170 euro/ha. Maksymalna kwota na 1 ha nie może przekroczyć 400 euro.

Przejęciowe płatności z tytułu owoców miękkich, przysługują do powierzchni uprawy truskawek (kod CN 08 10 10 00) i malin (kod CN 08 10 20 10), z których produkcja jest objęta umową przetwarzania na jeden z produktów wymienionych w art. 1 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych (Dz. Urz. L 299 z 16.11.2007).

Rolnik ubiegający się o przyznanie płatności z tytułu owoców miękkich musi zawrzeć umowę przetwarzania z zatwierdzonym przetwórcą owoców miękkich.

Umowa może być zawarta przez:

- rolnika z zatwierdzonym przetwórcą lub
- reprezentującą rolnika uznaną organizacją producentów owoców i warzyw/wstępnie uznaną grupę producentów owoców i warzyw z zatwierdzonym przetwórcą lub
- reprezentującym rolnika zatwierdzonym skupującym owoce miękkie z zatwierdzonym przetwórcą.

W przypadku, gdy uznana organizacja producentów owoców i warzyw lub wstępnie uznana grupa producentów owoców i warzyw przetwarza maliny i truskawki, zamiast przedmiotowej umowy, rolnik dołącza do wniosku zobowiązanie do realizacji dostawy owoców miękkich.

Umowa lub zobowiązanie do realizacji dostawy musi zawierać, co najmniej następujące informacje:

- nazwiska i adresy stron umowy,
- odpowiednie gatunki roślin (malina, truskawka),
- powierzchnie zajęte pod uprawę każdego gatunku,
- numer identyfikacyjny wnioskodawcy nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

W przypadku, gdy umowa została zawarta między zatwierdzonym przetwórcą i uznaną organizacją producentów (lub zatwierdzonym skupującym reprezentującym wnioskodawcę), umowa powinna zawierać również:

- nazwiska i adresy stron umowy,
- dane rolników, jak również gatunki (malin, truskawek) i powierzchnię zajęte pod uprawę, dla każdego danego gatunku dla poszczególnych rolników,
- numer identyfikacyjny wnioskodawcy nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

Przejęciowe płatności z tytułu owoców miękkich przysługują rolnikowi, który spełnia następujące warunki:

- posiada działki rolne, na których uprawia truskawki lub maliny, o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha;
- wszystkie grunty rolne są utrzymywane zgodnie z normami w ciągu całego roku kalendarzowego, w którym został złożony wniosek o przyznanie przejściowych płatności z tytułu owoców miękkich;
- przestrzega wymogów przez cały rok kalendarzowy, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności;
- posiada numer identyfikacyjny nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
- dostarczy do dnia 31 lipca danego roku, do kierownika Biura Powiatowego ARiMR, kopię umowy przetwarzania owoców miękkich lub zobowiązania do dostarczenia owoców miękkich.

Do powierzchni upraw owoców miękkich, które były utrzymywane w dobrej kulturze rolnej na dzień 30 czerwca 2003 r., przysługuje również jednolita płatność obszarowa.

Oddzielna płatność z tytułu cukru (płatność cukrowa)

Oddzielna płatność z tytułu cukru ma charakter płatności historycznej, niezwiązanej z bieżącą produkcją, która będzie stosowana do dnia 31 grudnia 2013 r. Płatność ta jest płatnością roczną, której roczna koperta finansowa od 2009 r. jest stała i wynosi 159 392 tys. euro.

Płatność cukrowa przysługuje rolnikowi, który spełnia w danym roku warunki do przyznania jednolitej płatności obszarowej i złożył wniosek o przyznanie tej płatności oraz który zawarł:

- na rok gospodarczy 2006/2007 z producentem cukru umowę dostawy buraków cukrowych, albo
- na rok gospodarczy 2005/2006 umowę dostawy buraków cukrowych z producentem cukru, który zrzekł się w roku gospodarczym 2006/2007 kwoty.

Płatność cukrowa przysługuje również w przypadku, gdy buraki cukrowe były objęte umową dostawy zawartą z:

- małżonkiem rolnika wnioskującego o płatność cukrową, także w przypadku, gdy osoby te nie pozostawały w związku małżeńskim w dniu zawarcia tej umowy lub
- spadkodawcą rolnika wnioskującego o płatność cukrową lub spadkodawcą małżonka rolnika wnioskującego o płatność lub
- z przekazującym gospodarstwo rolne w związku z wypłacaną rentą strukturalną, emeryturą lub rentą rolniczą z ubezpieczenia społecznego rolników, jeżeli rolnik wnioskujący o płatność cukrową lub małżonek tego rolnika mógłby gospodarstwo rolne dziedziczyć z ustawy.

Wsparcie specjalne

Zgodnie z kryteriami określonymi w przepisach wspólnotowych, w Polsce od 2010 roku będzie przyznawane rolnikom wsparcie specjalne z tytułu prowadzenia określonych rodzajów gospodarki rolnej, które mają znaczenie dla ochrony lub poprawy stanu środowiska oraz wsparcie ukierunkowane na szczególne niedogodności, których doświadczają rolnicy w sektorze mleczarskim, wołowiny i cielęciny oraz mięsa baraniego na obszarach wrażliwych pod względem gospodarczym lub środowiskowym lub w tych samych sektorach z tytułu wrażliwych gospodarczo rodzajów gospodarki rolnej.

W ramach wsparcia specjalnego wprowadzone zostają dwa rodzaje płatności:

- specjalna płatność obszarowa do powierzchni upraw roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych,
- płatność do krów i owiec.

Specjalna płatność obszarowa do powierzchni upraw roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych

Rolnikowi, który w danym roku spełnia warunki do przyznania jednolitej płatności obszarowej i złożył wniosek o przyznanie tej płatności, przysługuje specjalna płatność obszarowa do powierzchni upraw roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych uprawianych w plonie głównym, do których została przyznana jednolita płatność obszarowa. Powierzchnie, na których uprawiane są rośliny strączkowe i motylkowane drobnonasienne deklaruje się we wniosku o przyznanie płatności jako odrębne działki rolne – grupa upraw ST.

O specjalną płatność obszarową do powierzchni upraw strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych mogą ubiegać się rolnicy z całego kraju.

Gatunki roślin, do których może zostać przyznana specjalna płatność obszarowa do powierzchni upraw roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych:

Rośliny strączkowe	Rośliny motylkowe drobnonasienne
bób bobik ciecierzyca fasola zwykła fasola wielokwiatowa groch siewny groch siewny cukrowy soczewica jadalna soja zwyczajna łubin biały łubin wąskolistny łubin żółty peluszk seradela uprawna wyka siewna	koniczyna czerwona koniczyna biała koniczyna białoróżowa koniczyna perska koniczyna krwistoczerwona komonica zwyczajna esparceta siewna lucerna siewna lucerna mieszańcowa lucerna chmielowa

Do powierzchni upraw roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych przysługuje również jednolita płatność obszarowa i uzupełniająca płatność podstawowa (jeśli dana roślina kwalifikuje się do uzupełniającej płatności podstawowej).

Specjalna płatność obszarowa do powierzchni upraw roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych przysługuje również w przypadku ich uprawy w formie mieszanek, z wyłączeniem mieszanek z roślinami innymi niż rośliny strączkowe i motylkowate drobnonasienne, z tym, że w przypadku wyki siewnej (*Vicia sativa* L.) dopuszcza się jej uprawę z rośliną podporową.

Specjalna płatność obszarowa do powierzchni upraw roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych nie przysługuje do powierzchni upraw, które w danym roku są zadeklarowane we wnioskach o przyznanie:

- płatności z tytułu realizacji przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt (PROW 2004-2006) w zakresie pakietu rolnictwo zrównoważone albo pakietu rolnictwo ekologiczne, lub
- płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013) w zakresie:
 - pakietu rolnictwo zrównoważone lub pakietu zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie albo
 - pakietu rolnictwo ekologiczne lub pakietu zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie.

Płatność do krów i owiec

• Płatność do krów

Rolnikowi, który spełnia w danym roku warunki do przyznania jednolitej płatności obszarowej i złożył wniosek o przyznanie tej płatności, przysługuje płatność do samic gatunku bydła domowego (*Bos taurus*), jeżeli w dniu 31 maja danego roku posiada nie więcej niż 10 samic z gatunku bydła domowego w wieku co najmniej 36 miesięcy, co potwierdza wpis do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych prowadzony na podstawie przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Do płatności kwalifikują się tylko zwierzęta znajdujące się w siedzibie stada położonej w województwie:

- małopolskim,
- podkarpackim,
- śląskim,
- świętokrzyskim.

Płatność do krów nie przysługuje do zwierząt, które w roku 2010 są zadeklarowane we wnioskach o przyznanie:

- płatności z tytułu realizacji przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt (PROW 2004-2006)
- płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013).

• Płatność do owiec

Rolnikowi, który spełnia w danym roku warunki do przyznania jednolitej płatności obszarowej i złożył wniosek o przyznanie tej płatności, przysługuje płatność do samic gatunku owca domowa (*Ovis aries*), jeżeli w dniu 31 maja danego roku:

- posiada co najmniej 10 samic z gatunku owca domowa w wieku co najmniej 12 miesięcy
- w siedzibie stada położonej w rejonie wrażliwym pod względem gospodarczym lub środowiskowym
co potwierdza wpis do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych prowadzony na podstawie przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Rejony wrażliwe pod względem gospodarczym lub środowiskowym obejmują:

- województwo dolnośląskie,
- województwo małopolskie,
- województwo opolskie,
- województwo podkarpackie,
- województwo śląskie.

Płatność do owiec nie przysługuje do zwierząt, które w roku 2010 są zadeklarowane we wnioskach o przyznanie:

- płatności z tytułu realizacji przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt (PROW 2004-2006),
- płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013).

W przypadku ubiegania się o płatność do krów i owiec, rolnik podaje we wniosku liczbę posiadanych zwierząt, do których ubiega się o płatność oraz dołącza do wniosku informacje zawierające numery identyfikacyjne krów lub owiec, do których ubiega się o płatność.

W przypadku, gdy zwierzę w dniu 31 maja danego roku jest przedmiotem współposiadania, płatność przysługuje temu współposiadaczowi, na którego pozostali współposiadacze wyrazili pisemną zgodę.

W przypadku, gdy w dniu 31 maja danego roku nastąpiło przeniesienie posiadania zwierzęcia, płatność do krów i owiec będzie przysługiwała temu rolnikowi, który posiadał to zwierzę jako ostatni w tym dniu, co potwierdza wpis do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych prowadzonego na podstawie przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Płatności do upraw roślin energetycznych

W związku ze zmianą przepisów wspólnotowych, **od roku 2010 płatności do upraw roślin energetycznych nie będą już realizowane**. Jednocześnie w związku ze zniesieniem płatności do upraw roślin energetycznych, od roku 2010 **nie będzie** też przyznawana pomoc do rzepaku (pomoc de minimis).

Zobowiązania rolników, którzy otrzymali płatności do upraw roślin energetycznych do roku 2009 (włącznie):

- surowce energetyczne zebrane do roku 2009 muszą zostać przetworzone albo wykorzystane lub przetworzone w gospodarstwie najpóźniej do dnia 31 lipca drugiego roku po roku zbiorów.
- surowce zebrane w roku 2009 muszą zostać przetworzone albo wykorzystane lub przetworzone w gospodarstwie do dnia 31 lipca 2011 r.
- zobowiązania do zbioru wieloletnich roślin energetycznych przypadające po dniu 31 grudnia 2009 r. wygasają.

Zasady przyznawania płatności w przypadku przekazania gospodarstwa

W przypadku przekazania całego gospodarstwa rolnego, jednolita płatność obszarowa, płatność uzupełniająca lub wsparcie specjalne, o które ubiega się przekazujący, są przyznawane przejmującemu jeżeli:

- przekazanie zostało dokonane nie później niż **do dnia 31 maja roku**, w którym został złożony wniosek o przyznanie tych płatności;
- przejmujący złoży do dnia 30 czerwca roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, wniosek o przyznanie płatności w przypadku przekazania gospodarstwa rolnego, do którego dołącza:
 - oświadczenie o objęciu w posiadanie gruntów rolnych oraz zwierząt objętych wnioskiem o przyznanie płatności do krów i owiec wchodzących w skład gospodarstwa rolnego,
 - umowę, na podstawie której grunty rolne wchodzące w skład gospodarstwa rolnego oraz zwierzęta objęte wnioskiem o przyznanie płatności do krów i owiec, zostały przekazane, lub kopię takiej umowy potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika Agencji.

W przypadku przekazania gospodarstwa do dnia 31 maja danego roku, płatność uzupełniająca do powierzchni uprawy chmielu za rok 2006, o którą ubiegał się przekazujący, jest przyznawana w danym roku przejmującemu niezależnie od tego, czy spełnia warunki do jej przyznania.

W przypadku przekazania gospodarstwa rolnego, które zostało dokonane **po dniu 31 maja roku**, w którym został złożony wniosek o przyznanie jednolitej płatności obszarowej, płatności uzupełniającej lub wsparcia specjalnego, płatności te lub wsparcie to przysługują przekazującemu, jeżeli są spełnione warunki do ich przyznania.

Zasady przyznawania płatności spadkobiercom

W przypadku śmierci rolnika, która nastąpiła w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie jednolitej płatności obszarowej, płatności uzupełniającej lub wsparcia specjalnego do dnia doręczenia decyzji w sprawie przyznania tych płatności lub tego wsparcia, płatności te lub wsparcie to przysługują spadkobiercy, jeżeli:

- odpowiednio grunty rolne, które były objęte wnioskiem o przyznanie jednolitej płatności obszarowej, płatności uzupełniającej lub specjalnej płatności obszarowej do powierzchni upraw roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych lub zwierzęta, które były objęte wnioskiem o przyznanie płatności do krów i owiec, były w dniu 31 maja roku, w którym został złożony ten wniosek, w posiadaniu spadkodawcy lub spadkobiercy;
- spełnia on warunki do przyznania danej płatności lub wsparcia, z tym, że w przypadku płatności uzupełniającej do powierzchni uprawy chmielu niezwiązanej z produkcją i płatności uzupełniającej do powierzchni upraw roślin przeznaczonych na paszę, uprawianych na trwałych użytkach zielonych, płatności te przysługują, jeżeli spadkodawca spełniał lub spadkobierca spełnia warunki do przyznania jednolitej płatności obszarowej i złożył wniosek o wstąpienie odpowiednio do postępowania w sprawie przyznania jednolitej płatności obszarowej, płatności uzupełniającej lub wsparcia specjalnego.

W przypadku śmierci rolnika, która nastąpiła w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności do płatności do owoców miękkich, do dnia doręczenia decyzji w sprawie ich przyznania, płatności przysługują spadkobiercy, który spełnia warunki do ich przyznania.

Rolnik, który wystąpił z wnioskiem o przyznanie płatności cukrowej lub płatności do pomidorów, zmarł przed dniem doręczenia decyzji w sprawie przyznania tych płatności, płatność cukrowa lub płatność do pomidorów przyznaje się z urzędu spadkobiercy, któremu przyznano jednolitą płatność obszarową.

Ogólne zasady dotyczące wniosków o przyznanie płatności

Płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego przyznawane są na wniosek rolnika, składany do biura powiatowego ARiMR właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę rolnika.

Wnioski o przyznanie płatności, rolnicy mogą składać w biurach powiatowych ARiMR, właściwych ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę wnioskodawcy oraz za pośrednictwem poczty, w terminie od dnia 15 marca do dnia 15 maja danego roku.

W przypadku, gdy ostateczny termin na złożenie wniosku o przyznanie płatności lub zmiany do wniosku przypada na dzień ustawowo wolny od pracy, sobotę lub niedzielę, wówczas ostateczny termin na złożenie wniosku o przyznanie płatności lub zmiany do wniosku, ustalany jest na pierwszy dzień roboczy następujący po ustalonym terminie.

Dopuszczalne jest złożenie wniosku w terminie 25 dni kalendarzowych po dniu 15 maja danego roku, czyli do dnia 9 czerwca danego roku, jednakże za każdy dzień roboczy opóźnienia należna rolnikowi płatność będzie pomniejszana o 1% za każdy dzień opóźnienia.

Termin na składanie wniosków nie podlega przywróceniu.

Zmiany do złożonego wniosku o przyznanie płatności obszarowych (jednolita płatność obszarowa, krajowe płatności uzupełniające, płatność do owoców miękkich, specjalna płatność obszarowa do powierzchni upraw roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych) rolnicy będą mogli składać do dnia 31 maja danego roku. Dopusz-

czalne jest również złożenie zmiany do wniosku do dnia 9 czerwca danego roku, jednak zmiana ta spowoduje zmniejszenie o 1% za każdy dzień roboczy opóźnienia kwoty płatności odnoszącej się do powierzchni działek, dla których dokonano zmian lub powierzchni działek dodanych. Jeżeli przed upływem terminu na złożenie zmian do wniosku rolnik został poinformowany o stwierdzonych nieprawidłowościach we wniosku lub o zamiarze przeprowadzenia kontroli na miejscu i jeśli ta kontrola ujawni nieprawidłowości, zmiany do wniosku nie będą uwzględnione w odniesieniu do działek rolnych, w przypadku, których stwierdzono nieprawidłowości.

Rolnicy, w gospodarstwach, których wystąpiły nadzwyczajne okoliczności lub przypadki działania siły wyższej, którzy złożą wnioski o przyznanie płatności na dany rok w okresie od dnia 16 maja do dnia 9 czerwca danego roku, nie będą mieli obniżanych kwot płatności (naliczanych sankcji) z tytułu złożenia wniosku po terminie, pod warunkiem, że na piśmie poinformują Kierownika Biura Powiatowego ARiMR o wystąpieniu nadzwyczajnych okoliczności lub wystąpieniu siły wyższej, w terminie 10 dni roboczych od daty ustania tych okoliczności oraz obowiązkowo dołączą dowody potwierdzające ich wystąpienie. Rolnikowi, który złoży wniosek po 15 maja danego roku i nie dołączy dowodów potwierdzających wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności lub siły wyższej będzie pomniejszona kwota płatności (naliczone sankcje) z tytułu złożenia wniosku po terminie, w wysokości 1% należnej kwoty płatności za każdy roboczy dzień opóźnienia.

Każda z płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego za dany rok kalendarzowy może być przyznana tylko raz.

Płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego są przyznawane w drodze decyzji administracyjnej przez kierownika biura powiatowego ARiMR właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę rolnika.

Normy i wymogi wzajemnej zgodności

Rolnicy ubiegający się o przyznanie:

- jednolitej płatności obszarowej
- płatności cukrowej
- płatności do owoców miękkich
- płatności do pomidorów
- wsparcia specjalnego
są zobowiązani przestrzegać przez cały rok kalendarzowy norm i wymogów w zakresie wzajemnej zgodności.

Minimalne normy utrzymywania gruntów rolnych w dobrej kulturze rolnej

- **W przypadku gruntów ornych** – prowadzona jest na nich uprawa roślin lub ugorowanie, przy czym pszenica, żyto, jęczmień i owies nie mogą być uprawiane na tej samej powierzchni w ramach działki ewidencyjnej dłużej niż **3 lata**.

Zmiana normy w zakresie zmianowania przewiduje, iż rolnik, który będzie chciał skorzystać z możliwości kontynuowania uprawy w czwartym lub piątym roku będzie obowiązany do wykonania jednego z zabiegów tzn. przyorania słomy, międzyplonów lub obornika

w wielkości 10 t/ha, albo w przypadku systemów uproszczonych: wymieszania słomy lub międzyplonów z glebą lub uprawy międzyplonów. Jednocześnie rolnik będzie zobowiązany do złożenia do kierownika biura powiatowego ARiMR oświadczenia o zamiarze wykonania takiego zabiegu, w którym wskaże rodzaj zabiegu i w jakim terminie zostanie on wykonany. Na podstawie powyższych informacji, w trakcie kontroli na miejscu możliwa będzie weryfikacja wykonania takiego zabiegu przyorania słomy, międzyplonów lub nawożenia obornikiem.

Szczegółowe warunki w tym zakresie kształtują się następująco:

- uprawa tego samego gatunku rośliny będzie mogła być prowadzona także **przez 4 lata**, jeżeli najpóźniej przed rozpoczęciem uprawy tej rośliny w czwartym roku zostanie wykonany zabieg przyorania słomy lub międzyplonów lub obornika w ilości co najmniej 10 t/ha albo wymieszania słomy z glebą lub wymieszania międzyplonów z glebą lub są prowadzone uprawy międzyplonów. W takim przypadku rolnik zobowiązany jest złożyć do kierownika Biura Powiatowego ARiMR oświadczenie o zamiarze wykonania określonego wyżej zabiegu.

Oświadczenie należy złożyć **do dnia 9 czerwca roku**:

- poprzedzającego rok, w którym zamierza się wykonać taki zabieg wiosną
- w którym zamierza się wykonać taki zabieg jesienią.

- uprawa tego samego gatunku rośliny będzie mogła być prowadzona także **przez 5 lat**, jeżeli najpóźniej przed rozpoczęciem uprawy tej rośliny w czwartym roku zostanie wykonany zabieg przyorania słomy lub międzyplonów lub obornika w ilości co najmniej 10 t/ha albo wymieszania słomy z glebą lub wymieszania międzyplonów z glebą lub są prowadzone uprawy międzyplonów i rolnik złoży do kierownika Biura Powiatowego ARiMR oświadczenie o zamiarze wykonania określonego wyżej zabiegu.

Oświadczenie należy złożyć **do dnia 9 czerwca roku**:

- poprzedzającego rok, w którym zamierza się wykonać taki zabieg wiosną
- w którym zamierza się wykonać taki zabieg jesienią.

Jednocześnie, po zakończeniu zbiorów w czwartym roku, lecz przed rozpoczęciem uprawy tej rośliny w piątym roku zostanie wykonany zabieg przyorania słomy lub międzyplonów lub obornika w ilości co najmniej 10 t/ha albo wymieszania słomy z glebą lub wymieszania międzyplonów z glebą lub są prowadzone uprawy międzyplonów i rolnik złoży do kierownika Biura Powiatowego ARiMR oświadczenie o zamiarze wykonania określonego wyżej zabiegu.

Oświadczenie należy złożyć **do dnia 9 czerwca roku**:

- poprzedzającego rok, w którym zamierza się wykonać taki zabieg wiosną
- w którym zamierza się wykonać taki zabieg jesienią.

- ▶ **Na gruntach ugorowanych** przeprowadzono, co najmniej raz w roku w terminie do 31 lipca, koszenie lub inne zabiegi uprawowe zapobiegające występowaniu i rozprzestrzenianiu chwastów.

► **W przypadku łąk i pastwisk:**

- zadeklarowanych we wniosku o przyznanie pomocy finansowej w ramach działania płatności dla obszarów Natura 2000 oraz związanych z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz programów rolnośrodowiskowych – okrywa roślinna jest koszona i usuwana w zakresie i terminie określonym w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich lub są na nich wypasane zwierzęta w sezonie pastwiskowym określonym w tych przepisach,
- zadeklarowanych we wniosku o przyznanie płatności z tytułu realizacji przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt – okrywa roślinna jest koszona i usuwana co najmniej raz w roku w terminie określonym w przepisach w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt objętej planem rozwoju obszarów wiejskich, jednak nie później niż do dnia 31 października,
- w przypadku pozostałych łąk i pastwisk okrywa roślinna jest koszona i usuwana co najmniej raz w roku, w terminie do dnia 31 lipca lub są na nich wypasane zwierzęta w okresie wegetacyjnym traw.

► **Powierzchnia stanowiąca, co najmniej 40% gruntów ornych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, położonych na obszarach zagrożonych erozją wodną,** powinna pozostawać pod okrywą roślinną co najmniej od dnia 1 grudnia do 15 lutego (dotyczy wyłącznie gmin wskazanych w załączniku do rozporządzenia Ministra rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie minimalnych norm).

► **Grunty rolne nie powinny być porośnięte drzewami i krzewami za wyjątkiem:**

• **drzew i krzewów:**

- niepodlegających wycięciu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- mających znaczenie dla ochrony wód i gleb,
- niewpływających na prowadzoną na tych gruntach produkcję roślinną.

• **łąk i pastwisk:**

- zadeklarowane we wnioskach o przyznanie pomocy finansowej w ramach działania płatności dla obszarów Natura 2000 oraz związanych z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz programów rolnośrodowiskowych oraz płatności z tytułu realizacji przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt,
- pozostałych łąk i pastwisk

• **gruntów ornych położonych na stokach o nachyleniu powyżej 20°**

które mogą być porośnięte pojedynczymi drzewami i krzewami, jeżeli drzewa te i krzewy nie wpływają na prowadzoną na tych gruntach produkcję roślinną, a ich liczba nie przekracza 50 sztuk na 1 ha.

- ▶ **Powierzchnię gruntów rolnych, na której znajdują się:**
 - oczka wodne w rozumieniu przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m² w obrębie działki rolnej,
 - rowy, nieutwardzone drogi dojazdowe wydzielone w obrębie działek rolnych, pasy zadrzewień, żywopłoty, ściany tarasów, których szerokość w obrębie działki rolnej nie przekracza 2 m i które nie stanowią odrębnej działki ewidencyjnej
 - uznaje się za utrzymywane zgodnie z normami.

- ▶ **Plantacje zagajników o krótkiej rotacji powinny być:**
 - utrzymywane w stanie niezachwaszczonym,
 - położone:
 - 1,5 m od granicy sąsiedniej działki gruntu, na której założona została taka plantacja lub użytkowanej jako grunt leśny,
 - 3 m od granicy sąsiedniej działki gruntu użytkowanej w inny sposób niż powyżej określony.

Powierzchnię wyznaczoną przez granicę sąsiedniej działki gruntu oraz plantacji zagajników o krótkiej rotacji, wlicza się do powierzchni działki rolnej pod tą plantacją i uznaje za utrzymywaną zgodnie z normami.

- ▶ **Wieloletnie plantacje trwale** powinny być utrzymywane w stanie niezachwaszczonym.

- ▶ **Grunty orne położone na stokach o nachyleniu powyżej 20°:**
 - nie powinny być wykorzystywane pod uprawę roślin wymagających utrzymywania redlin wzdłuż stoku lub
 - nie powinny być utrzymywane jako ugór czarny.

- ▶ **Na gruntach ornym położonych na stokach o nachyleniu powyżej 20° wykorzystywanych pod uprawę roślin wieloletnich:**
 - powinna być utrzymywana okrywa roślinna lub ściółka w międzyrzędziach albo
 - uprawa powinna być prowadzona metodą tarasową.

- ▶ **Zabrania się wypalania gruntów rolnych.**

- ▶ **Zabrania się wykonywania zabiegów uprawowych ciężkim sprzętem rolniczym w okresie wysycenia profilu glebowego wodą.**

- ▶ **Zabrania się niszczenia znajdujących się w obrębie działki rolnej:**
 - drzew będących pomnikami przyrody, objętych ochroną na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
 - rowów, których szerokość nie przekracza 2 m,
 - **od 1 stycznia 2011 r.** zabrania się także niszczenia oczek wodnych, w rozumieniu przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych, o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m².

- ▶ **Zabrania się niszczenia siedlisk roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową** na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, położonych na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust 1 pkt 1-9 tej ustawy.
- ▶ **Nawadnianie gruntów rolnych wodą podziemną** za pomocą deszczowni lub pobór wody powierzchniowej lub podziemnej w ilości większej niż 5 m³ na dobę w celu nawadniania, są możliwe po uzyskaniu pozwolenia wodnoprawnego w trybie określonym w przepisach prawa wodnego.
- ▶ Jeżeli w danym roku stosunek wielkości powierzchni trwałych użytków zielonych do wielkości powierzchni całkowitego obszaru rolnego, w odniesieniu do wskaźnika referencyjnego zmaleje o więcej niż 5%, i rolnik przekształci trwałe użytki zielone bez zgody kierownika biura powiatowego ARiMR, to działanie takie stanowi niezgodność z normami.

W przypadku, gdy rolnik przekształcił grunty będące trwałymi użytkami zielonymi w inne użytkowanie i w danym roku stosunek wielkości powierzchni trwałych użytków zielonych do wielkości powierzchni całkowitego obszaru rolnego (obejmującego grunty orne, trwałe użytki zielone lub uprawy trwałe), w odniesieniu do wskaźnika referencyjnego zmaleje o więcej niż 8%, wówczas będzie on zobowiązany do ponownego przywrócenia trwałych użytków zielonych w wysokości wyrażonej procentowo, określonej w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Nieprzekształcenie trwałych użytków zielonych będzie stanowiło niezgodność z normami.

Szczegółowy wykaz norm i wymogów wzajemnej zgodności zamieszczony jest na stronie internetowej ARiMR (www.arimr.gov.pl) oraz dostępne są w biurach powiatowych ARiMR i oddziałach regionalnych ARiMR.